

Yedinci Söz ve saadet anahtarı

✘ Risâle-i Nur Külliyyatı'nda dikkat çeken bahislerden birisi de 'Yedinci Söz'dür.

Yedinci Söz, bir insan için en temel esaslar olan Allah'a ve ahirete iman esaslarından hareketle, insana, ubudiyet yani Allah'a kulluk yolunda lâzım olacak şeylerin neler olduğunu anlatıp, neler yapması gerektiğine dair yol göstermektedir. Kısacası, Yedinci Söz'de insan her iki dünyasının saadetine lâzım olacak her şeyi buluyor.

Yedinci Söz'ün girişindeki "Şu kâinatın tılsım-ı muğlâkını (anlaşılması zor, kapalı ve gizli sırlarını) açan 'Allah'a ve Ahiret'e iman' ruh-u beşer için saadet kapısını fetheden, ne kadar kıymetli iki tılsım-ı müşkülküşa (açılması ve anlaşılması zor şeyleri açan, çözüme kavuşturan) olduğunu ve sabır ile Hâlık'ına tevekkül ve iltica ve şükür ile Rezzak'ından suâl ve duâ, ne kadar nafi ve tiryak (panzehir) gibi iki ilâç olduğunu ve Kur'ân'ı dinlemek, hükmüne inkıyat (itaat) etmek, namazı kılmak, kebâiri (büyük günahları) terk etmek ebedülabad (ahiret) yolculuğunda ne kadar mühim, değerli, revnaktar bir bilet, bir zad-ı ahiret (ahiret azığı), bir nur-u kabir olduğunu anlamak istersen"1 ifadeleri, insanı insan yapmanın parametrelerini ortaya koymaktadır.

Daha sonra bu ifadelerin devamında verilen temsilde geçen bir asker, sağında ve solunda iki derin yara, arkasında büyük bir arslan, önünde bütün dost ve sevdiklerini idam eden bir darağacı ve peşinde mecburi bir yolculuk. Böyle dehşetli bir vaziyette bulunan askerin, sağ cihetinden yardımına gelen Hızır gibi bir zat; onu o dehşetli vaziyetten kurtarmak için iki tılsım, iki ilâç ve bir bilet sunuyor. O asker bunları bir parça tecrübe ettikten sonra doğru olduğunu tasdik ediyor. Fakat o harp ve imtihan meydanı boş olmadığından, bu defa da sol yanından şeytan gibi aldatıcı, ayaş, hilebaz bir adam, yanında süslü kız sûretleri, fantaziyeler, içkiler ve benzeri haram eğlencelerle o askeri aldatmak için her yolu deniyor. Bu durum, Yirmi Sekizinci Lem'a'da geçen, "Kalb-i insânî dahi o makamlardan birisidir ki, melek-i ilham ile şeytan-ı hususi o mevkide mübareze ediyorlar" 2 gerçeğini ortaya koyuyor.

Ayrıca, "İnsandaki nefis ise, şeytanın desiselerine hem kabile, hem nakile (yani hem alıcı, hem verici) iki cihaz hükmünde"3 olduğundan, o mübareze anında, o asker, o dessasa biraz meyleder. İşte tam da bu sırada, Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin söz alarak; "Evet, insan aldanır. Ben de öyle bir dessasa aldandım" diyerek, büyük bir ümit ve moral aşılması son derece manidardır. Çünkü, insan fitraten hem sevaba, hem de günaha, hem hayra, hem şerre kabiliyetli ve meyilli olduğundan, bu ebedî hayat yolunda giderken; her an günahlara maruz kalmaktadır. Bu günahlar yüzünden ümitsizlik girdabına düşmemesi için 'istiğfar' cihazını kullanarak, istikametini muhafaza edip, yoluna devam etmelidir. Ümidini ve şevkini canlı tutmalıdır. Bu yüzden, o büyük Üstad, "İnsan aldanır" sözüyle bizleri ümitsizlikten kurtarıp, toparlanmamızı sağlayıp, girdaplardan da çekip alıyor.

Zaten insanın bu imtihan tablosunu Üstad Hazretleri On Yedinci Lem'ada özetliyor: "Evet, insanı dünyaya çağırın ve sevk eden esbab çoktur. Başta nefis ve hevası; ve ihtiyaç ve havassı; ve duyguları ve şeytanı; ve dünyanın sûrî tatlılığı; ve senin gibi kötü arkadaşları gibi çok daileri var. Hâlbuki bâkî olan ahirete ve uzun hayat-ı ebediyeye davet eden azdır."4

Bunların yanında, insanın nihayetsiz acizliği ve fakirliği söz konusu. Bu husus ise Dokuzuncu Söz'de şöylece izah ediliyor:

“İnsan fitraten gayet zayıftır; hâlbuki her şey ona ilişir, onu müteessir ve müteellim eder. Hem gayet acizdir; hâlbuki belâları ve düşmanları pek çoktur. Hem gayet fakirdir; hâlbuki ihtiyacı pek ziyadedir. Hem tenbel ve iktidarsızdır; hâlbuki hayatın tekâlifi gayet ağırdır. Hem insaniyet onu kâinatla alâkadar etmiştir; hâlbuki sevdiği, ünsiyet ettiği şeylerin zeval ve firaki mütemadiyen onu incitıyor. Hem, akıl ona yüksek maksatlar ve bâki meyveler gösteriyor; hâlbuki eli kısa, ömrü kısa, iktidarı kısa, sabrı kısadır.”⁵ Bu vaziyetteki bir insanın, ruhlar âleminden başlayıp, rahm-ı maderden, çocukluktan, gençlikten, ihtiyarlıktan, dünyadan, kabirden, berzahtan, haşirden, sırattan geçer bir uzun imtihan seferini kazasız ve belâsız olarak, başarılı bir şekilde tamamlaması gerekiyor. Ta saadet-i ebediyeye ulaşsın. Bunun için ise, Yedinci Söz’deki tılsımlara, ilâçlara ve bilete çok ihtiyacı vardır. Bunları güzelce kullanarak seferini tamamlaması lâzımdır.

Özet olarak; Allah’a ve ahirete imanı esas alarak; imanın diğer rükünlerinde de terakkî ederek, nihayetsiz olan aczini ve fakrını Cenâb-ı Hakk’a arz edip, sabır içinde şükür ve tevekkül ve iltica edip; her şeyi Rezzak’ından isteyip, Kur’ân’ı dinleyip, hükmüne bağlı kalarak, itaat etmek; başta namaz olmak üzere, farzları yapmak, büyük günah olan kebâirlerden kaçınmakla Allah’ın rızasını kazanıp, vatan-i aslîsi olan Cennete ulaşır. Yoksa fen ve felsefe, dünyanın fani müzeyyenâtı ve suri tatlılığı, san’at ve hikmet o ebedî hayat yolunda peş para etmez. Onların ışıkları ancak kabrin kapısına kadardır. Bu yüzden onlarla oyalanılmaz.

Bütün bu kıymettar, paha biçilmez mânâları özlü bir biçimde ihtiva eden ‘Yedinci Söz’ü kardeşleri olan diğer ‘Küçük Sözler’le birlikte mütalâa etmek, Risâle-i Nur’da altyapı veya çekirdek oluşturmak için büyük bir fırsattır, nimettir. Çünkü bu sayede insan, Cenâb-ı Hak’ın nihayetsiz Rububiyetine karşı gerçek mânâda kâmil bir ubudiyetle mukabele edip, teşekkürünü sunmak mutluluğunu yaşar. Birinci Söz’den Dokuzuncu Söz’e kadar olan süreçte iman, ibadet, namaz, salih amel ve günahlardan kaçınmak gibi mânevî dinamiklerde terakkî ederek mertebe kat eden ve güçlenen insanda, Küçük Söz’lerin odağındaki ‘Yedinci Söz’ün rolü çok büyüktür.

Üstad Bediüzzaman Hazretleri, Yedinci Söz’ü bitirirken, bütün nefisleri bir kez daha ikaz ederek, nefis bir ders veriyor: “İşte ey tenbel nefsim! Beş vakit namazı kılmak, yedi kebâiri terk etmek (en büyük yedi günah Barla Lâhikası’nda şöylece sıralanıyor: 1- Katl, 2- Zina, 3- Şarab, 4- Ukuk-ı valideyn (yani kat-ı sıla-yı rahim), 5- Kumar, 6- yalancı şahadetlik, 7- Dine zarar verecek bid’alara taraftar olmaktır.) 6 ne kadar az ve rahat ve hafiftir. Neticesi, meyvesi ve faydası ne kadar çok, mühim ve büyük olduğunu aklın varsa, bozulmamış ise anlarsın. Ve fisk ve sefahata seni teşvik eden şeytana ve o adama dersin: eğer ölümü öldürüp, zevali dünyadan izale etmek ve aczi ve fakrı beşerden kaldırıp kabir kapısını kapamak çaresi varsa, söyle; dinleyelim. Yoksa sus! Kâinat mescid-i kebirinde, Kur’ân kâinatı okuyor. Onu dinleyelim. O nur ile nurlanalım. Hidayetiyle amel edelim. Ve onu vird-i zeban edelim. Evet söz odur ve ona derler. Hak olup, haktan gelip, Hak diyen ve hakikatı gösteren ve nurani hikmeti neşreden odur.”⁷

Hayat-ı bakiyeye ciddî müteveccih olmak dileğiyle.

Dipnotlar:

- 1-Sözler 53,
- 2- Lem’alar 672,
- 3- Age. 215,
- 4- Age. 304,
- 5- Sözler 74,
- 6- B.Lâhikası, s. 534,
- 7- Sözler 57-58